

прокуратурата на Република България. Нанесената щета на Агенция „Митници“ от 4 493, 59 лв. е безспорен факт, но счита, че действия по реализиране на имуществена отговорност по чл. 102 от Закона за държавния служител на г-н Калфин не са предприети. Счита, че исканата информация, касаеща злоупотреба с публични средства, следва да се приеме като обществен интерес и като такава да му бъде предоставена. Моли съда да остави в сила обжалваното решение.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за неоснователна. При установената по делото по безспорен начин фактическа обстановка съдът обоснова по постановил връщане на преписката на органа с указания за отстраняване на нарушенията на административнопроизводствените правила. Правилно съдът отчел наличието на надделяващ обществен интерес.

Върховният административен съд счита касационната жалба за допустима – подадена е от надлежна страна, в срока по чл. 211 АПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

Разгледана по същество касационната жалба е неоснователна.

За да постанови обжалваното решение съдът приел от фактическа страна, че:

1. На 05.07.2013 г. Красимир Калинчев подал до директора на Агенция „Митници“ заявление за достъп до обществена информация с искане да получи информация реализирана ли е по реда на чл. 102 ЗДС имуществената отговорност на г-н Кирил Боянов Калфин за установеното от отдел „Вътрешен одит“, по административна преписка №93/556 от 2009 г., неправомерно направени разходи за гориво в размер на 4 493, 59 лв., представляваща щета за Митница Кюстендил. В заявлението Калинчев посочил, че от постановление №5457:2010 г. на Апелативна прокуратура – София, узнал, че дисциплинарният съвет на Централно управление „Митници“ сезирал дирекция „Правно-нормативна дейност“ с искане за реализиране на имуществената отговорност на г-н Калфин.

2. На 23.07.2013 г., на основание чл. 31, ал. 1 ЗДОИ, органът отправил запитване до Калфин с цел получаване на съгласие за предоставяне на исканата информация. Писмото не било получено от адресата.

3. На 02.08.2013 г. заместник-директорът на Агенция „Митници“, съгласно заповед за заместване №ЗА-588 от 27.06.2013 г., издал Решение №394, с което на основание чл. 28, ал. 2 във вр. с чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ отказал предоставянето на исканата информация.

Въз основа на така установените факти съдът приел от правна страна, че органът е задължен субект по чл. 3, ал. 1 ЗДОИ. Приел, че исканата информация е обществена, но за да е приложима разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ е необходимо съгласието на третото лице да е поискано. При връщане на писмото като неполучено органът е трябвало да направи нов опит за връчването му, включително и по посочените в чл. 61, ал. 2 АПК начини. Приел, че невръчването на писмото на третото лице е съществено нарушение на съдопроизводствените правила, което е довело до неправилно приложение на чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ. Въз основа на това съдът направил извод за незаконосъобразност на оспореното решение, отменил го и върнал преписката на органа за ново произнасяне с указания за преценка наличието на надделяващ обществен интерес и за излагане на мотиви.

Изводът на съда е правилен.

По делото е безспорно, че директорът на Агенция „Митници“ е задължен субект по смисъла на чл. 3, ал. 1 ЗДОИ. Безспорно е също, че исканата информация, по своята същност е обществена по смисъла на чл. 2, ал. 1 ЗДОИ, тъй като е свързана с обществения живот в страната – касае действия на държавен орган, и дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на органа. Спорът по делото е първо, изпълнил ли е задълженията си по чл. 31, ал. 2 ЗДОИ органът и как установеният факт влияе на законосъобразността на оспореното решение, и второ, налице ли е надделяващ обществен интерес, който преодолява необходимостта от съгласие на третото лице.

От доказателствата по делото е безспорно, че исканата обществена информация касае трето лице – бивш служител на Митница Кюстендил и настоящ народен представител. Поради това и в съответствие с чл. 31, ал. 2 ЗДОИ органът е длъжен, преди да се произнесе по искането,

да поиска изрично писмено съгласието на третото лице за предоставяне на достъп до обществената информация. Както правилно приел съдът разпоредбата на чл. 31, ал. 2 ЗДОИ изисква органът действително да поиска от третото лице съгласие, което значи, искането фактически да достигне до него. Представената по делото регистрационно-контролна карта установява единствено, че писмото не е било потърсено от третото лице. Но това не освобождава органа от задължението да информира надлежно третото лице и да получи неговото становище. Законодателят не сочи, че органът трябва да изпрати на адреса на третото лице съобщение, а че органът трябва да поиска съгласие. Поискването на съгласие предполага комуникация между органа и третото лице, т.е. фактическо достигане на информацията до третото лице. Дали третото лице ще отговори и дали отговорът ще бъде положителен или отрицателен е следващ факт, с който законодателят е обвързал определени правни последици. Но за да могат те да настъпят е необходимо поисканото от органа съгласие да е достигнало до третото лице.

Следва изрично да се посочи, както направил и съдът в мотивите си, че органът разполага с предвидените в чл. 61, ал. 2 АПК възможности за съобщаване. В случая става въпрос за публична личност – народен представител, и твърдението на органа, че не може да извърши надлежно съобщаването е най-малкото несъответстващо на обективните факти.

Що се отнася до доводите на касатора относно приложимостта на чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ следва да се посочи, че макар органът да се е позовал на тази правна норма от една страна, с оглед на гореизложеното, нейният фактически състав не е осъществен, а от друга – органът не е изложил мотиви и не е преценил приложимостта ѝ в контекста на надделяващ обществен интерес.

Член 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ съдържа три юридически факта, които се намират в различно отношение – двата трябва да бъдат налице кумулативно, но тяхното действие се проявява само, ако не е налице третият юридически факт.

Разпоредбата допуска отказ от достъп до обществена информация, когато „достъпът засяга интересите на третото лице“ и „няма неговото изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация“. Тези два юридически факта трябва да са налице кумулативно. Изискването за изрично писмено съгласие на третото лице значи наличие на частен писмен документ, подписан от третото лице, в който да е обективизирано неговото съгласие за предоставяне на исканата информация. Безспорно, право на третото лице е да даде или да не даде писмено съгласие, но за да се достигне до реализиране на това негово право органът е длъжен да го уведоми. За да гарантира интересите на заявителя законодателят е регламентирал първо, срок, в който третото лице може да упражни правото си да изрази отношение към искането – чл. 31, ал. 1 ЗДОИ, и второ, правните последици от неупражняването от третото лице на правото му да изрази становище – чл. 31, ал. 4 ЗДОИ. В случая юридическият факт – поискано съгласие на третото лице, не е релевантно осъществен поради неуведомяването на третото лице.

Що се отнася до другия юридически факт – „достъпът засяга интересите на третото лице“ следва да се посочи, че факта, че третото лице фигурира в предмета на исканата обществена информация, сам по себе си не значи автоматично засягане на негови интереси. Вярно е, че законодателят не е поставил изрично изискване към третото лице да обосновава интереса си и неговото засягане, но щом органът се позовава на засягане на интерес на третото лице той е длъжен да идентифицира този интерес и да установи, разбира се като прогноза, възможността за неговото засягане. Немотивираното посочване на засегнат личен интерес, без да може да се установи какъв е този интерес, за да се прецени възможността достъпът до исканата информация да го засегне, прави оспорения акт фактически немотивиран – издаден на основание на едно неясно по съдържание и поради това неустановимо твърдение на третото лице. В случая първо, третото лице не е изразило становище за засягане на какъвто и да било негов интерес, второ, органът вместо третото лице е преценил, че исканата информация засяга интереси на третото лице. Но органът не е оправомощен от закона от името и за сметка на третото лице да преценява засягането на негов интерес. И трето, не е

ясно какъв точно интерес би засегнала исканата обществена информация в контекста на приложените по делото постановления от 31.05.2010 г. на прокурор в Апелативна прокуратура, гр. София, докладна записка, рег. №93/556 от 03.04.2009 г. на началник отдел „Вътрешен одит“ в Централно митническо управление до директора на Агенция „Митници“, докладна записка, рег. №93/556 от 14.05.2009 г. на ръководителя на Инспектората до директора на Агенция „Митници“, служебна бележка, рег. №93/556 от 22.05.2009 г., на ръководителя на Инспектората до директора на Дирекция „Правно-нормативна“ в Агенция „Митници“.

Независимо от посоченото, дори и да се приеме, че е налице засягане на интереси на третото лице и при декларирано несъгласие за предоставяне на достъп до информацията, за да настъпи правопрекратащото действие на тези два юридически факта по отношение на правото на достъп до обществена информация, е необходимо да липсва надделяващ обществен интерес. Тогава, когато е налице надделяващ обществен интерес, наличието на двете кумулативни предпоставки – засягане на интересите на третото лице и липсата на негово съгласие, губят своето прекратаващо правото на достъп до обществена информация действие и за органа е налице задължение да предостави същата. Преценката на органа налице ли е или не надделяващ обществен интерес е елемент от фактическия състав на хипотезата по чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ и без излагането на фактически и правни основания за този релевантен юридически факт органът не е изпълнил задължението си по чл. 38 ЗДОИ. Характера на визираните в чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ юридическите факти и тяхното действие изисква органът, преди да пристъпи към искане на съгласието на трето лице, да извърши преценка налице ли е надделяващ обществен интерес. В случая органът изобщо не обсъдил наличието на този юридически факт. Когато правното основание за издаване на един индивидуален административен акт е правна норма, която съдържа няколко юридически факта, органът е длъжен да изложи фактически и правни мотиви досежно всеки от елементите на фактическия състав. Различното отношение, в което законодателят е поставил включените в чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ юридически факти, налага органът изрично да установи наличието на всеки един от тях и въз основа на установените факти да направи правните си изводи. Необсъждането на един от релевантните юридически факти и неизлагането на мотиви досежно неговото наличие, при положение, че наличието му води до изключване на правното действие на другите два релевантни юридически факта прави оспореното решение постановено при липса на фактически основания.

Фактическите и правни основания са двата елемента на правния силогизъм, който съдът трябва да реши, за да изпълни задължението си и да даде защита на засегнатите права и интереси. Без фактически и правни основания съдът не може да установи законосъобразността на постановения акт. В случая органът посочил правното основание – чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ, но не уведомил третото лице и изразил становище вместо него и не извършил преценка и не изложил мотиви за наличието на релевантния юридически факт – надделяващ обществен интерес. Съдът не може вместо органа да преценява съществуват ли юридически факти, които доказват наличието на надделяващ обществен интерес и въз основа на това да направи вместо органа правен извод за приложимостта на чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ. Съдът може само да провери законосъобразността на фактическите и правни изводи на органа.

Като установил изложената незаконосъобразност на оспореното решение съдът правилно постановил неговата отмяна и връщане на органа за ново произнасяне при спазване на дадените задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. С оглед на горното доводите на касатора за неправилност на обжалваното съдебно решение са неоснователни. Решението е правилно. При извършената, на основание чл. 218, ал. 2 АПК, служебно проверка на валидността и допустимостта на съдебното решение, съдът констатира, че същото е валидно и допустимо, поради което и като правило следва да бъде оставено в сила. С оглед на изхода от делото съдът следва да остави без уважение искането на касатора за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК Върховният административен съд

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение №322 от 17.01.2014 г. на Административен съд, София град,
постановено по административно дело №8610/2013 г.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

**Вярно с оригинала,
секретар:**

ПРЕДСЕДАТЕЛ:/п/ Таня Вачева
ЧЛЕНОВЕ:/п/ Соня Янкулова
/п/ Лозан Панов

С.Я.